

zoo alleen, is het Gereformeerd belijden!"; om als men dan vraagt: „dus de Schrift!"; tot antwoord te ontvangen: „neen maar, Gods Woord in die Schrift;" en als ze dan verder onderzoekt: „dus wat daar als Gods Woord in staat?" wederom te moeten hooren: „neen, ook dat niet, dat noemden de profeten wel overdrachtelijk zoo, maar het was eigenlijk product van hun eigen gedachten!" En zie, M. H.! daar nu komt de gemeente Gods, diep beleedigd, met al den diepen vrijheidsdorst en al de blanke oprechtheid van heur trouw, toornende met heiligen toorn, tegen op. Daar lijdt ze onder als onder een spotten met den ernst van haar hart, als onder een spelen met haar zielsnooden. Dat krenkt haar als de beleediging van een hoonend clericalisme. Daar gaat ze in den naam des Heeren tegen in!

Want wel weet ik dat de Heilige Geest ook zoo nog den wedergeborene een innerlijk vast getuigenis geven kán en geeft, maar zelfs bij de wedergeborenen verzwakt dit toch het historisch bewustzijn; — en bovendien, behalve de wedergeborenen en verlostten, zijn er toch ook nog anderen, zijn er ook nog onze kinderen in de gemeente, en het doet haar het bloed naar het aangezicht vliegen als ze merkt hoe deernisloos en onvergeeflijk onbarmhartig die vivisectoren der Heilige Schrifture met de zielen onzer kinderen omgaan.

Want natuurlijk, waar het zoo met de Schrift komt te staan als zij het ons zeggen, daar wordt een gewoon exemplaar van de statenvertaling een schier waardeloos boek; daar is de „dominé" op het dorp de eenige die het uit zijn boeken zeggen kan; daar wordt de oriëntalist en graecus de ziener onzer dagen, wien geheel Israël ondervragen moet; ja, daar wordt de specialiteit in inleidingsstudiën de Hoogepriester, eener nieuwgeboren kerk, voor wiens orakel de verbaasde schare zich buigt.

Voeg nu hierbij, dat meê tengevolge van deze alles onvastmakende critiek, elk nieuwkomend prediker weêr telkens andere dingen in dezelfde gemeente komt verkondigen; ook dat men dezen theïstisch aldoor gaanden arbeid van den Heiligen Geest verzwijgt; ja bovenal dat zelfs het Testimonium Spiritus Sancti, op gelijke wijs als de inspiratie óf in Lutherschen trant verzwakt, óf in Fichteaanschen zingesubjectiveerd wordt, en ik vraag u in ernst M. H., is het te veel gezegd, is het te kras gesproken, als ik deze vivisectie, die men op de Schrift dorst toepassen; na ze ten toon te hebben gesteld als het bederfonzer theologie en de vernietigster des Bijbels; nu ten leste niet minder ernstig brandmerk als leidende tot clericalisme; en deswege als vrijgeboren zoon van een volk, dat zich met het Testimonium Spiritus Sancti van Spanje vrijvocht, tegen dit schenden van het gemeenterecht en dit krenken van der leeken vrijheid protesteer.